

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

ŚWIAT RZEMIOSŁA

praktyczne informacje dla kandydatów na
uczniów, czeladników i mistrzów

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
CZĘŚĆ I. RZEMIEŚLNICZA RZECZYWISTOŚĆ	5
I.1. Rola i zadania Izb Rzemieślniczych	5
CZĘŚĆ II. PROCES KSZTAŁCENIA W ZAWODACH RZEMIEŚLNICZYCH	6
II.1. Etap ucznia.....	6
II.2. Etap czeladnika	8
II.3. Etap mistrza	9
CZĘŚĆ III. ZAPOTRZEBOWANIE NA PRACOWNIKÓW W ZAWODACH RZEMIEŚLNICZYCH.....	10
III.1. Wykaz zawodów rzemieślniczych wykonywanych w Polsce.....	10
III.2. Zawody rzemieślnicze cieszące się największym zainteresowaniem na rynku pracy	11
III.3. Analiza zachodniopomorskiego rynku pracy	14
CZĘŚĆ IV. ZAROBKI. CZY TO SIĘ OPŁACA?	16
IV.1. Średnie miesięczne wynagrodzenie – czyli jak interpretować dane	16
IV.2. Branża elektryczna	16
IV.3. Branża budowlana	17
IV.4. Branża motoryzacyjna.....	17
IV.5. Branża usługowa i wytwórcza	18
IV.6. Operatorzy maszyn.....	18
CZĘŚĆ V. PRACA RZEMIEŚLNICZA W NIEMCZECH – ZAPOTRZEBOWANIE, WYMAGANIA I ZAROBKI	19
V.1. Zawody objęte obowiązkiem zatwierdzenia przez Organizację Rzemieślniczą (Handwerkskammer).....	19
V.2. Czym jest uznanie kwalifikacji zawodowych	19
V.3. Zalety uznania kwalifikacji zawodowych	19
V.4. Procedura uznania kwalifikacji zawodowych	20
V.5. Nauka zawodu rzemieślniczego i proces wejścia na rynek pracy	20
V.6. Analiza niemieckiego rynku pracy	21
BIBLIOGRAFIA	23
Publikacje zwarte i artykuły	23
Podstawy prawne.....	23
Pozostałe źródła.....	23

WPROWADZENIE

Celem tej broszury jest przekazanie kandydatom na uczniów, czeladników i mistrzów zawodów rzemieślniczych najważniejszych informacji na temat zdobywania uprawnień zawodowych w Polsce i w Niemczech i płynących z tego korzyści.

CZEŚĆ I pozwoli Państwu zapoznać się z działalnością polskich Izb Rzemieślniczych.

CZEŚĆ II przedstawia tytuły rzemieślnicze, warunki przystąpienia do egzaminów rzemieślniczych oraz ich zakres.

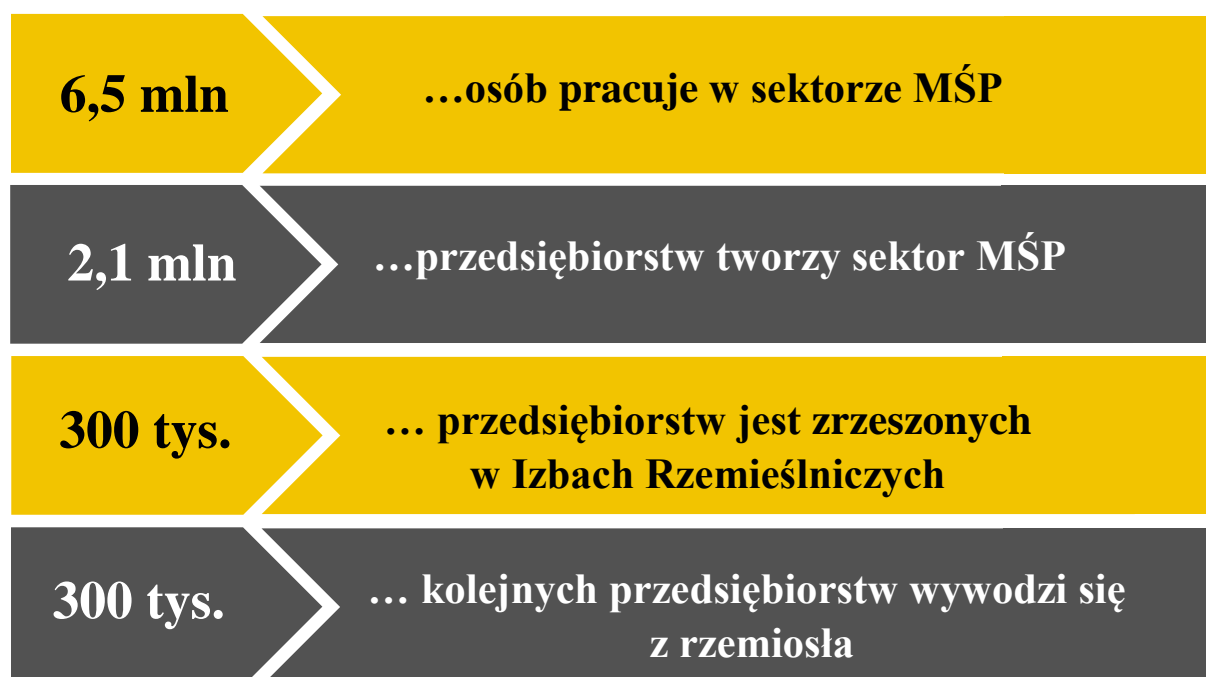
CZEŚĆ III ma na celu przybliżenie Państwu współczesnych realiów rzemiosła zawodowego w Polsce, tego na jakie zawody jest największe zapotrzebowanie, a także jak ważne staje się posiadanie certyfikatów i tytułów rzemieślniczych w poruszaniu się po rynku pracy.

CZEŚĆ IV przedstawia wybrane zawody rzemieślnicze z branży elektrycznej, budowlanej, samochodowej, usługowej i wytwórczej oraz operatorów maszyn. Tu również znajdują się informacje o zarobkach, jakie można uzyskać w danym zawodzie.

CZEŚĆ V jest z kolei poświęcona niemieckiemu rynkowi pracy – jakie zawody wymagają obowiązkowej certyfikacji, jak przebiega proces adaptacji zawodowej, a także ile wynosi przeciętne wynagrodzenie w poszczególnych zawodach.

Czy wiesz, że w Polsce...

Rysunek 1. Informacje nt. zawodów rzemieślniczych w polskim sektorze małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Związku Rzemiosła Polskiego.

CZEŚĆ I. RZEMIEŚLNICZA RZECZYWISTOŚĆ

I.1. Rola i zadania Izb Rzemieślniczych

Od początku swojego istnienia Izby Rzemieślnicze miały na celu stanie na straży jakości oferowanych produktów i usług, a także obronę interesów rzemieślników, którzy swoją ciężką pracą tę jakość zapewniali. Współczesne Izby są organizacjami zrzeszającymi rzemieślników, przedsiębiorców oraz różne organizacje związane ze środowiskiem rzemiosła, takie jak szkoły czy cechy rzemieślnicze.

Rysunek 2. Zadania Izb Rzemieślniczych

Źródło: Opracowanie własne.

Według informacji Związku Rzemiosła Polskiego, czyli centralnej instytucji koordynującej, na terenie Polski funkcjonuje obecnie 27 Izb Rzemieślniczych. Instytucje te są odpowiedzialne za przeprowadzanie egzaminów czeladniczych i mistrzowskich oraz potwierdzanie tych tytułów odpowiednimi certyfikatami. W swojej działalności Izby dążą również do szerzenia wiedzy na temat zmian zachodzących w gospodarce i wspierania zrzeszonych w nich rzemieślników w adaptacji do aktualnych realiów rynku pracy. Ważnym obszarem ich działalności jest także wymiana doświadczeń z partnerami zagranicznymi.

CZEŚĆ II. PROCES KSZTAŁCENIA W ZAWODACH RZEMIEŚLNICZYCH

Proces kształcenia w danym zawodzie rzemieślniczym składa się z trzech etapów:

- a) etapu, w którym jest się **ucznim**,
- b) etapu, w którym uzyskuje się tytuł **czeladnika**,
- c) etapu, w którym uzyskuje się tytuł **mistrza**.

II.1. Etap uczenia

Etap uczenia zaczyna się w momencie rozpoczęcia szkoły branżowej (dawniej zawodowej) i trwa tyle co ona, czyli 36 miesięcy. Aby rozpocząć naukę wybranego zawodu uczeń musi być w wieku pomiędzy 15 a 18 rokiem życia oraz posiadać zaświadczenie od lekarza medycyny pracy stwierdzające, że praca w tym zawodzie nie zagraża jego zdrowiu. Nauka odbywa się w oparciu o umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego. Umowa ta powinna zostać zawarta za pośrednictwem Cechu lub Izby Rzemieślniczej, która jest w stanie zagwarantować, że spełnione zostały wszystkie warunki prawne, a także daje pewność, że przyszły pracodawca ma pełne predyspozycje do szkolenia uczniów. Umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego podpisują pracodawca, będący właścicielem zakładu rzemieślniczego i uczeń, będący młodocianym pracownikiem. Jeżeli uczeń nie ukończył 18 lat to umowę podpisuje również jego opiekun prawny, zaś jeżeli nie ukończył 15 lat to musi również przedstawić zaświadczenie z poradni psychologiczno-pedagogicznej, stwierdzające, że może podjąć pracę. Na naukę zawodu składają się dwa integralne elementy (stąd system ten nazywa się „systemem dualnym”), czyli:

- praktyka – realizowana w zakładzie rzemieślniczym,
- teoria – realizowana w szkole branżowej lub na kursie doszkalającym.

W trakcie trwania nauki młodociany pracownik jest ubezpieczony i uzyskuje wynagrodzenie.

Wynagrodzenie jest wypłacane miesięcznie, a jego wysokość zależy od zaawansowania nauki: w pierwszym roku jest to 5%, w drugim roku 6%, a w trzecim 7% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale. Uczeń kończy naukę egzaminem czeladniczym. Do egzaminu czeladniczego dopuszcza się osobę, która spełnia jeden z poniższych warunków:

- ukończyła naukę zawodu u rzemieślnika jako młodociany pracownik oraz doszkalcenie teoretyczne młodocianych pracowników w szkole lub w formach pozaszkolnych;
- posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej oraz ukończyła kształcenie ustawiczne w formie pozaszkolnej, dotyczące umiejętności zawodowych wchodzących w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin;
- jest uczestnikiem praktycznej nauki zawodu dorosłych realizującej przygotowanie zawodowe dorosłych bezrobotnych;
- posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej i co najmniej trzyletni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin;
- posiada tytuł zawodowy w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, oraz co najmniej półroczny okres wykonywania zawodu w tym zawodzie;

- posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej, prowadzącej kształcenie zawodowe o kierunku związanym z zawodem, w którym zdaje egzamin;
- posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej oraz zaświadczenie o zdaniu egzaminu sprawdzającego lub świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, a także co najmniej roczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego lub świadectwa potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

Prawo do egzaminu czeladniczego posiadają również osoby, które nie kształciły się w szkołach branżowych (dawniej zawodowych). Bardzo często są to osoby dorosłe. W tym przypadku warunkiem dopuszczającym do egzaminu jest posiadanie świadectwa ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej oraz ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego w jednym z Ośrodków Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego lub innej instytucji, która prowadzi takie kursy. Czas trwania kursu to przeważnie od 2 do 4 semestrów. Liczba godzin przewidziana na kształcenie zawodowe nie może być mniejsza niż wskazana w rozporządzeniu w sprawie podstawy programowej kształcenia zawodowego. W zależności od wybranej profesji, nauka trwa od 700 do 1000 godzin. Do egzaminu czeladniczego może być również dopuszczona osoba, która ukończyła szkolenie zawodowe zorganizowane przez Powiatowy Urząd Pracy. W tym przypadku nauka również odbywa się w oparciu o program kształcenia zawodowego i trwa od 6 do 12 miesięcy. Egzamin czeladniczy przeprowadza się w dwóch etapach: praktycznym i teoretycznym. Kluczowe informacje o egzaminie czeladniczym przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Struktura egzaminu czeladniczego

EGZAMIN CZELADNICZY	
Zakres tematyczny	Warunki egzaminacyjne
Etap praktyczny	
Samodzielne wykonanie przez kandydata zadań sprawdzających umiejętności praktyczne.	Egzamin nie może być krótszy niż 120 min i dłuższy niż 24 godziny, łącznie w ciągu trzech dni.
Etap teoretyczny- część pisemna	
Odpowiedź na pytania z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> • rachunkowości zawodowej • dokumentacji działalności gospodarczej • rysunku zawodowego • przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej • podstaw zasad ochrony środowiska • podstaw przepisów prawa pracy • podstaw problematyki z zakresu podejmowania działalności gospodarczej i zarządzania przedsiębiorstwem 	Czas trwania części pisemnej nie może być krótszy niż 45 minut i dłuższy niż 210 minut.
Etap teoretyczny- część ustna	
Odpowiedź na pytania z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> • technologii • maszynoznawstwa • materiałoznawstwa 	Czas trwania części ustnej etapu teoretycznego nie może być dłuższy niż 30 minut.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z portalu Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej w Poznaniu.

Osoby, które ukończyły egzamin z wynikiem pozytywnym, otrzymują świadectwo czeladnicze (oficjalny certyfikat potwierdzający zdobyte kwalifikacje zawodowe). Z kolei kandydaci, którzy nie zdali egzaminu otrzymują informację, z których tematów lub zadań muszą się poprawić. Mają również prawo przystąpić do egzaminu poprawkowego, który obejmuje już tylko tematykę, przez którą wynik końcowy okazał się negatywny. Kandydat, który pragnie przystąpić do egzaminu poprawkowego powinien wypełnić wniosek o dopuszczenie do niego i wraz z dowodem zapłaty złożyć do Izby Rzemieślniczej, w której przeprowadzany był egzamin. Pracodawca może, ale nie jest zobowiązany do płacenia za egzamin poprawkowy, którego koszt to obecnie 358 zł (stawka obowiązująca w I kwartale 2020 r.).

II.2. Etap czeladnika

Etap czeladnika rozpoczyna się w chwili zdania egzaminu czeladniczego. Jeżeli staż pracy czeladnika przekroczy 3 lata po uzyskaniu tego tytułu zawodowego lub łącznie 6 lat, sumując czas przed i po uzyskaniu tego tytułu, to możliwe jest przystąpienie do egzaminu mistrzowskiego.

Do egzaminu mistrzowskiego Izba Rzemieślnicza dopuszcza osobę, która spełnia jeden z następujących warunków:

- ukończyła szkołę ponadgimnazjalną albo dotychczasową szkołę ponadpodstawową oraz posiada tytuł czeladnika lub równorzędny tytuł w zawodzie, w którym zdaje egzamin, oraz:
 - posiada co najmniej 3 letni staż w zawodzie, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego, albo
 - posiada co najmniej 6 letni staż w zawodzie, w którym zdaje egzamin, łącznie przed i po uzyskaniu tytułu zawodowego;
- ukończyła szkołę ponadgimnazjalną albo dotychczasową szkołę ponadpodstawową, a także posiada co najmniej 6 letni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin w ramach samodzielnie prowadzonej działalności gospodarczej;
- ukończyła szkołę ponadgimnazjalną albo dotychczasową szkołę ponadpodstawową, a także posiada tytuł czeladnika lub równorzędny w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin oraz posiada co najmniej 3 letni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego;
- ukończyła szkołę ponadgimnazjalną albo dotychczasową szkołę ponadpodstawową, a także posiada tytuł mistrza w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin oraz posiada co najmniej roczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu mistrza;
- ukończyła szkołę ponadgimnazjalną albo dotychczasową szkołę ponadpodstawową, dającą wykształcenie średnie w zawodzie wchodzącym w zakres specjalności, w której zdaje egzamin oraz posiada tytuł zawodowy w profesji wchodzącej w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, a także co najmniej 2 letni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego;
- posiada dyplom ukończenia szkoły wyższej na kierunku lub w specjalności w zakresie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, oraz posiada co najmniej roczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego.

Egzamin mistrzowski swoją strukturą nie różni się od egzaminu czeladniczego. Również dzieli się on na część praktyczną i teoretyczną i może trwać tyle samo czasu co egzamin czeladniczy. Co prawda większość możliwych tematów powtarza się, jednak poziom trudności pytań z reguły jest dużo wyższy – od mistrza wymaga się posiadania wysokospecjalistycznej wiedzy. Kluczowe informacje o egzaminie mistrzowskim zaprezentowano w tabeli 2.

Tabela 2. Struktura egzaminu mistrzowskiego

EGZAMIN MISTRZOWSKI	
Zakres tematyczny	Warunki egzaminacyjne
Etap praktyczny	
Samodzielne wykonanie przez kandydata zadań sprawdzających umiejętności praktyczne	Egzamin nie może być krótszy niż 120 min i nie dłuższy niż 24 godziny, łącznie w ciągu trzech dni.
Etap teoretyczny- część pisemna	
Odpowiedź na pytania z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> • rachunkowości zawodowej z kalkulacją • dokumentacji działalności gospodarczej • rysunku zawodowego • przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej • podstaw zasady ochrony środowiska • podstaw przepisów prawa pracy • podstaw problematyki z zakresu podejmowania działalności gospodarczej i zarządzania przedsiębiorstwem • podstaw psychologii i pedagogiki • metodyki nauczania 	Czas trwania części pisemnej nie może być krótszy niż 45 minut i nie dłuższy niż 210 minut.
Etap teoretyczny- część ustna	
Odpowiedź na pytania z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> • technologii • maszynoznawstwa • materiałoznawstwa 	Czas trwania części ustnej etapu teoretycznego nie może być dłuższy niż 30 minut.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z portalu Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej w Poznaniu.

II.3.Etap mistrza

Uzyskując tytuł mistrza czeladnik potwierdza swoje wyjątkowe umiejętności, doświadczenie zawodowe oraz wykształcenie w wybranym zawodzie rzemieślniczym. Tytuł mistrza ma kilkusetletnią tradycję i bardzo duże znaczenie w sztuce rzemiosła. Można używać go w zestawieniu z konkretnym zawodem, np. mistrz stolarstwa, mistrz cukiernictwa, mistrz fryzjerstwa. Co więcej daje on możliwość otwarcia własnego zakładu, który można rozwijać szkoląc własnych uczniów.

CZĘŚĆ III. ZAPOTRZEBOWANIE NA PRACOWNIKÓW W ZAWODACH RZEMIEŚLNICZYCH

III.1. Wykaz zawodów rzemieślniczych wykonywanych w Polsce

Obecnie w Polsce wyróżnia się około 130 zawodów rzemieślniczych. Izby Rzemieślnicze nieustannie dostosowują ofertę edukacyjną do potrzeb rynku, przez co klasyfikacja zawodów rzemieślniczych i ich liczba co jakiś czas ulega zmianie.

Tabela 3. Wykaz zawodów rzemieślniczych wykonywanych w Polsce

Zawody Rzemieślnicze	
B	1. baca 2. betoniarz 3. betoniarz zbrojarz 4. bieliźniarz 5. bioenergoterapeuta 6. blacharz 7. blacharz izolacji przemysłowych 8. blacharz samochodowy 9. brązownik 10. brukarz 11. bursztyniarz;
C	12. ceramik wyrobów użytkowych i ozdobnych 13. cholewkarz 14. cieśla 15. cukiernik
D	16. dekarz; 17. drukarz; 18. dziewiarz;
E	19. elektromechanik 20. elektromechanik pojazdów samochodowych 21. elektromechanik sprzętu gospodarstwa domowego 22. elektromechanik urządzeń chłodniczych 23. elektromonter urządzeń dźwigniowych 24. elektryk
F	25. fajkarz 26. florysta 27. fotograf 28. fryzjer 29. fryzjer zwierząt (groomer)
G	30. garbarz skór 31. garbarz skór bez włosa 32. glazurnik 33. gorseciarka 34. grawer
H	35. hafciarka
I	36. introligator
J	37. juhas
K	38. kaletnik 39. kamieniarz 40. kapelusznik-czapnik 41. karmelarz 42. Kelner 43. kominiarz 44. koronkarka 45. kosmetyczka 46. koszykarz plecionkarz 47. kowal 48. kowal wyrobów zdobniczych 49. kozusznik 50. krawiec 51. kucharz 52. kuśnierz
L	53. lakiernik 54. lakiernik samochodowy 55. ludwisarz
M	56. malarz tapeciaryz 57. Mechanik motocyklowy 58. mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych 59. mechanik pojazdów samochodowych 60. mechanik precyzyjny 61. mechanik-monter maszyn i urządzeń 62. metaloplastyk 63. młynarz 64. modelarz odlewniczy 65. modysta 66. monter elektronik 67. monter elektronik urządzeń radiowo-telewizyjnych 68. monter fortepianów i pianin 69. monter instalacji gazowych 70. monter instalacji gazów medycznych 71. monter instalacji i urządzeń sanitarnych 72. monter izolacji budowlanych 73. monter izolacji przemysłowych 74. monter konstrukcji budowlanych 75. monter sieci cieplnych 76. monter sieci gazowych 77. Monter sieci instalacji i urządzeń sanitarnych/monter sieci i instalacji sanitarnych 78. monter sieci wodnych i kanalizacyjnych 79. monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie 80. murarz 81. murarz - tynkarz
N	82. naturopata
O	83. obuwnik 84. obuwnik miarowy 85. obuwnik ortopedyczny 86. operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych 87. operator obrabiarek skrawających 88. operator obrabiarek sterowanych numerycznie 89. operator urządzeń przemysłu szklarskiego 90. optyk mechaniczny 91. optyk okularowy 92. organomistrz
P	93. parkieciarz 94. piekarz 95. podkuwacz koni 96. posadzkarz 97. pozłotnik 98. protetyk słuchu 99. przetwórcza ryb
R	100. radiesteta 101. renowator mebli artystycznych 102. renowator zabytków architektury 103. rękawicznik 104. rusznikarz 105. rymarz 106. rzeźbiarz w drewnie 107. rzeźnik wędliniarz
S-Ś	108. stolarz 109. stolarz budowlany 110. stolarz meblowy 111. studniarz 112. szklarz budowlany 113. sztukator 114. ślusarz
T	115. tapicer 116. tartacznik 117. technik ortopeda 118. technolog robót wykończeniowych w budownictwie 119. termoizolator 120. tkacz 121. tokarz w drewnie
W	122. wędliniarz 123. witrażownik 124. wizażystka /stylistka 125. wulkanizator 126. wyprawiacz skór futerkowych
Z	127. zdobnik ceramiki 128. zdobnik szkła 129. zdun 130. zegarmistrz 131. złotnik-jubiler

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z portalu Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej w Poznaniu.

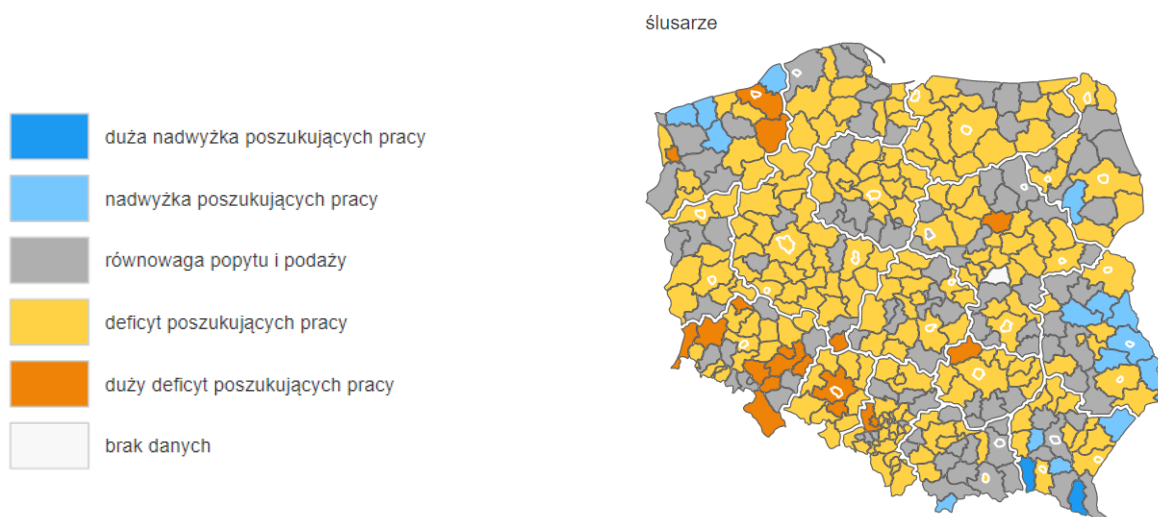
Izby Rzemieślnicze proponują kształcenie w systemie dualnym, czyli równoległym kształceniu w szkole zawodowej (wiedza teoretyczna) i kształceniu praktycznym w zakładzie pracy (bezpośredni kontakt z przedsiębiorstwem). Kształcenie praktyczne zależy jest od dostępności zakładów pracy w danym regionie. Zatem jeżeli kogoś interesuje dany zawód, warto sprawdzić czy w miejscu zamieszkania istnieje możliwość podjęcia w nim nauki. Izby w dużych miastach wojewódzkich zazwyczaj dają możliwości kształcenia w większości wyżej wymienionych zawodów.

III.2. Zawody rzemieślnicze cieszące się największym zainteresowaniem na rynku pracy

Według raportu Trenkwalder pn. „Rynek pracy oczami pracodawców. Efektywność i plany rekrutacyjne na drugą połowę 2019”, pracodawcy wskazali na najbardziej poszukiwane zawody, takie jak: operator maszyn, elektryk i elektromechanik. Uważają, że mimo automatyzacji i stosowania nowych technologii w coraz większej ilości obszarów, **wykwalfikowani pracownicy będą zawsze potrzebni**. Podobnie prognozuje Polski Instytut Ekonomiczny (PIE) dodając do tej listy jeszcze spawaczy i elektromonterów. Najbardziej obszerny raport zapotrzebowania na zawody pochodzi z inicjatywy Barometr Zawodów, realizowanej na zlecenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Z danych tych wynika, że w 2020 roku z 31 zawodów deficytowych, aż 17 stanowią będą zawody rzemieślnicze. Są to: betoniarze, zbrojarze; blacharze i lakiernicy samochodowi; brukarze; cieśle; dekarze i blacharze budowlani; elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy; fryzjerzy; krawcy i pracownicy produkcji odzieżowej; kucharze; mechanicy pojazdów samochodowych; monterzy instalacji budowlanych; murarze i tynkarze; operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych; piekarze; robotnicy obróbki drewna i stolarze; spawacze; ślusarze.

Dla wymienionych zawodów została sporządzona prognoza ukazująca relację między dostępnymi pracownikami a potrzebami pracodawców w 2020 roku. Informacje te zostały zilustrowane na rysunkach 3-6.

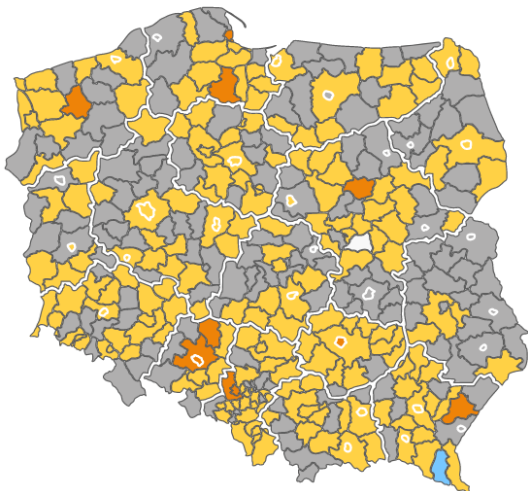
Rysunek 3. Prognozowane zapotrzebowanie na ślusarzy w 2020 roku.

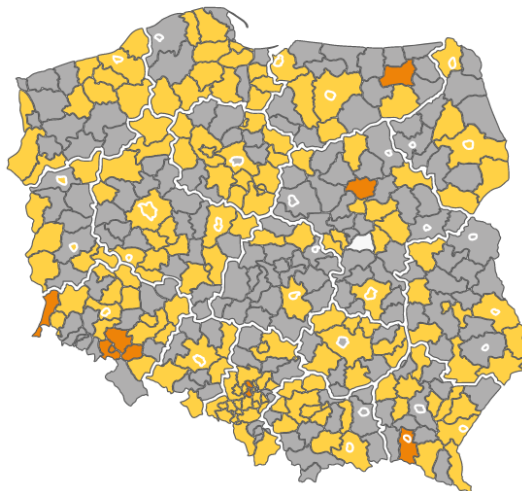
Źródło: Serwis BarometrZawodów.pl

Rysunek 4. Prognozowane zapotrzebowanie na betoniarzy i zbrojarzy, blacharzy i lakierników samochodowych, brukarzy, cieśle i stolarze budowlanych, dekarzy i blacharzy budowlanych, elektryków, elektromechaników i elektryków w 2020 roku.

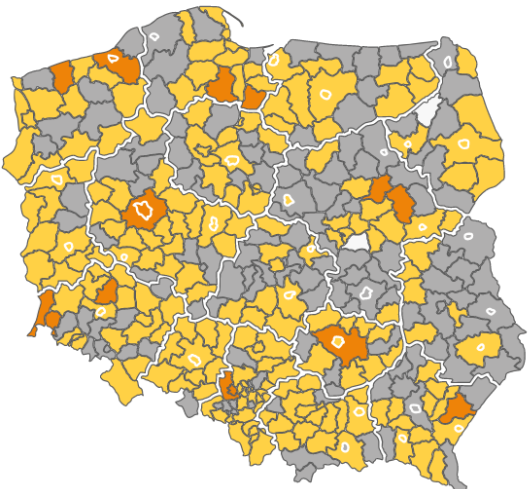
betoniarze i zbrojarze

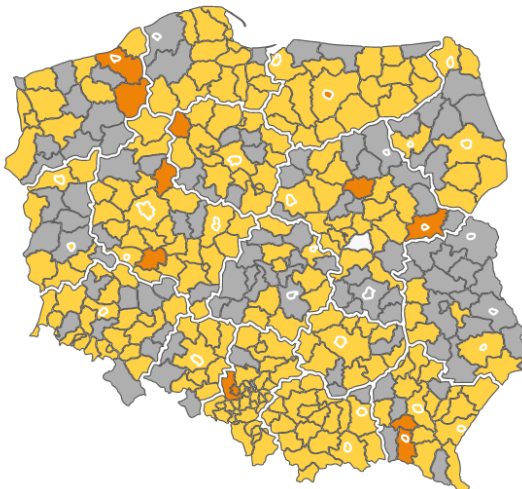
blacharze i lakiernicy samochodowi

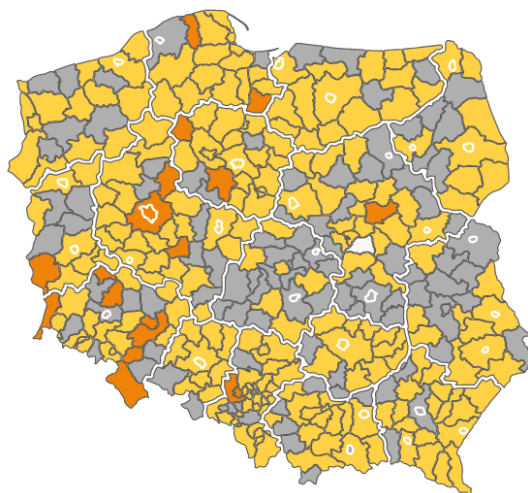
brukarze

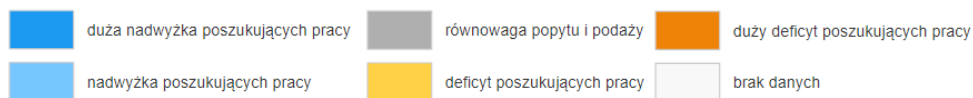
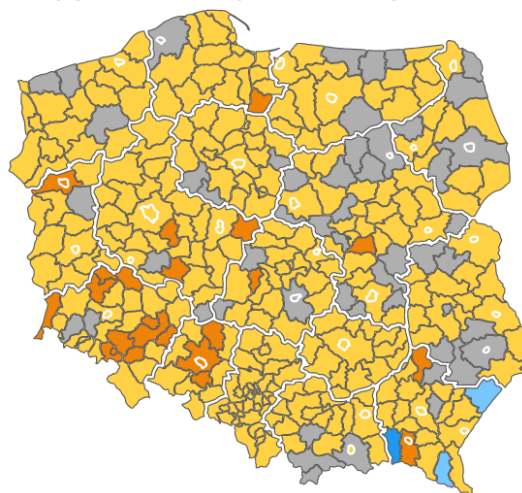
cieśle i stolarze budowlani

dekarze i blacharze budowlani

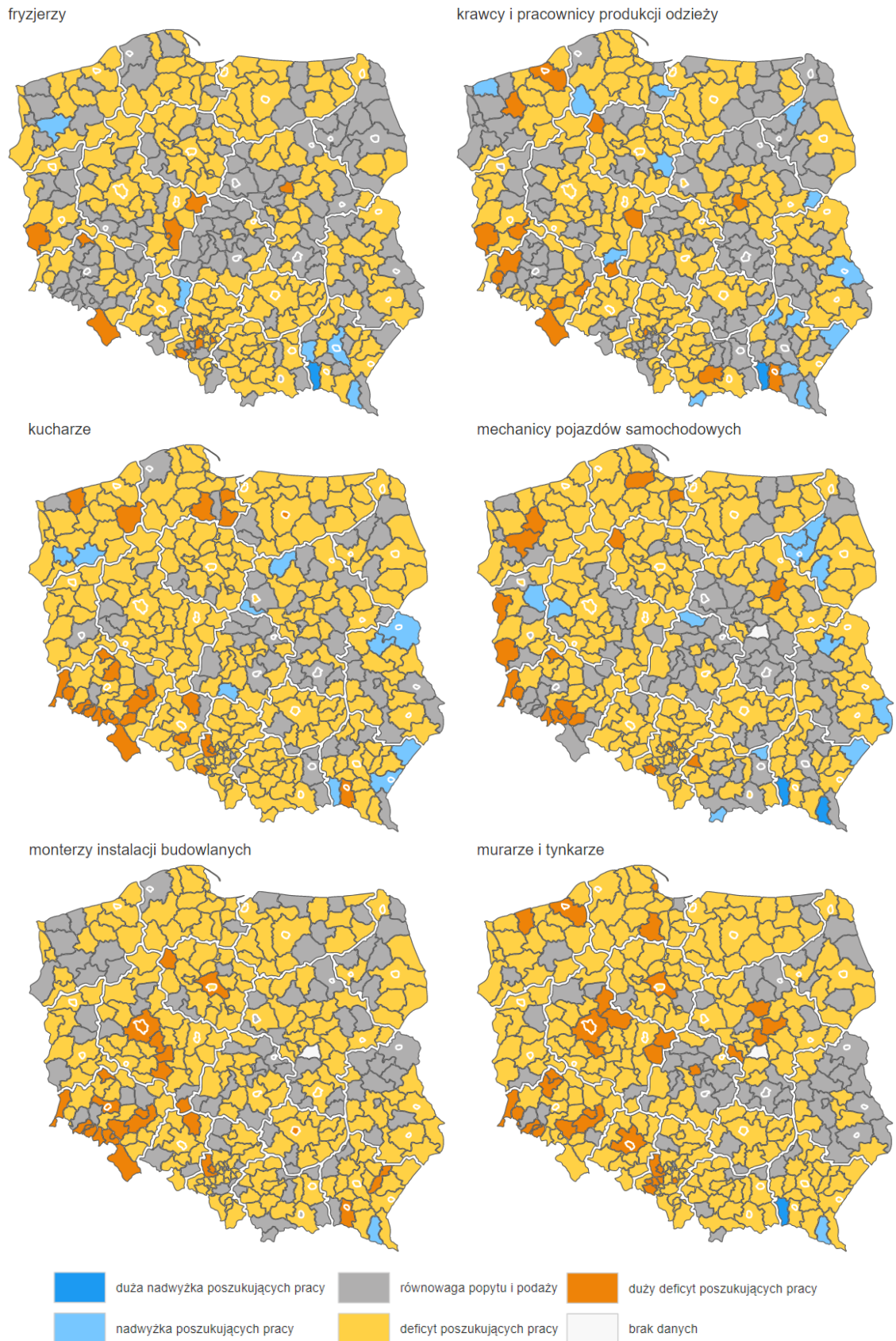

elektrycy, elektromechanicy i elektrycy

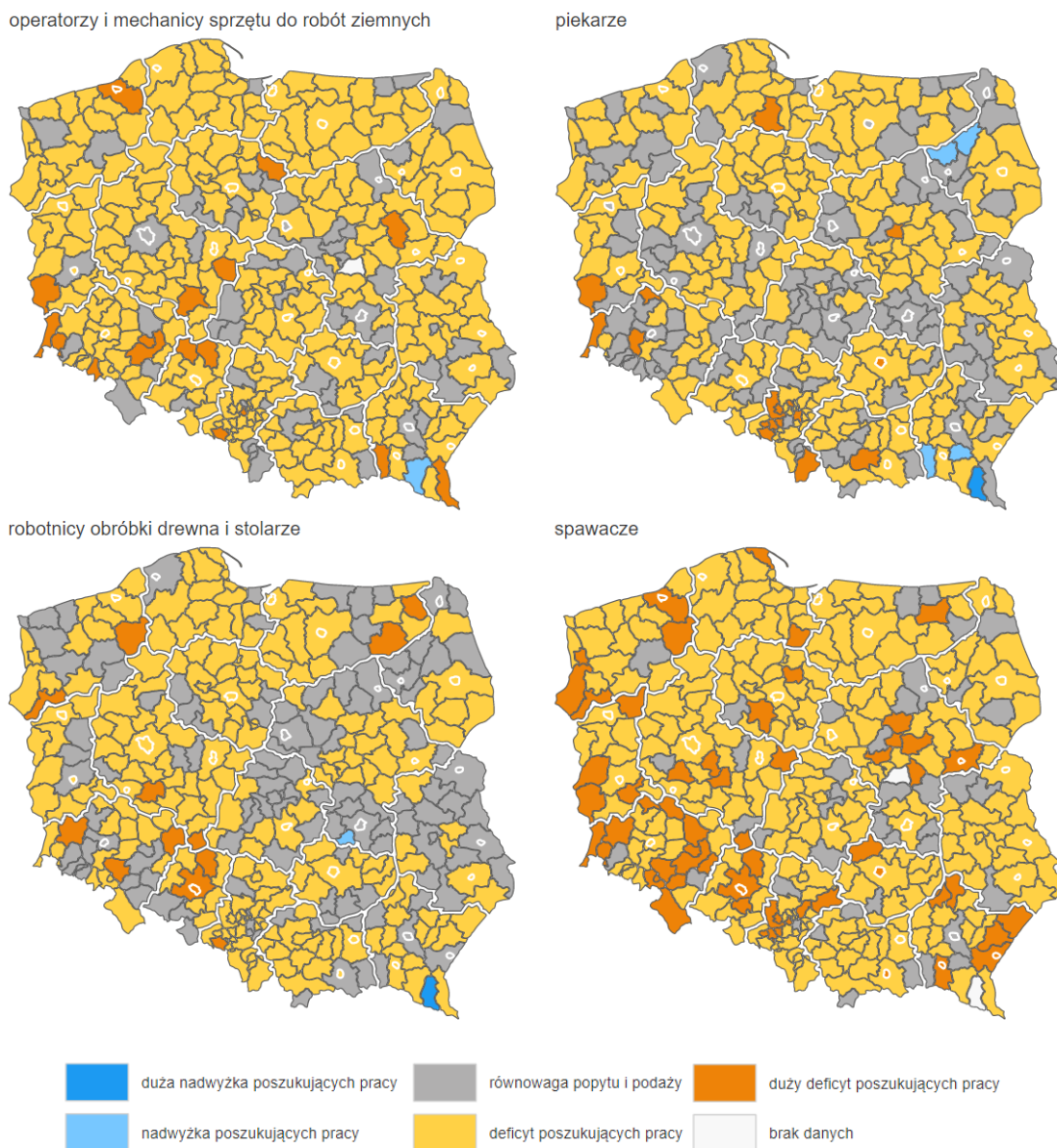
Źródło: Serwis BarometrZawodów.pl

Rysunek 5. Prognozowane zapotrzebowanie na fryzjerów, krawców i pracowników produkcji odzieży, kucharzy, mechaników pojazdów samochodowych, instalacji budowlanych, murarzy i tynkarzy w 2020 roku.

Źródło: Serwis BarometrZawodów.pl

Rysunek 6. Prognozowane zapotrzebowanie na operatorów i mechaników sprzętu do robót ziemnych, piekarzy, robotników obróbki drewna i stolarzy, a także spawaczy w 2020 roku.

Źródło: Serwis BarometrZawodów.pl

III.3. Analiza zachodniopomorskiego rynku pracy

Cechą charakterystyczną województwa Zachodniopomorskiego jest to, że występuje tu aż 39 zawodów deficytowych. **Zawody budowlane** mają zdecydowanie największy udział wśród zawodów prognozowanych do deficytu. Wynika to z dużej liczby prowadzonych inwestycji, zarówno publicznych (zwłaszcza komunikacyjnych, m.in. drogi ekspresowe, mosty, tory wodne, infrastruktura kolejowa), jak i prywatnych. To z kolei rodzi stale wysokie zapotrzebowanie na pracowników z branży budowlanej. Ekspertki analizujący rynek pracy zwracali ponadto uwagę, że pracodawcy poszukują przede wszystkim osób z doświadczeniem i odpowiednimi kwalifikacjami.

Zawodem deficytowym jest również **mechanik pojazdów samochodowych**. Jako przyczynę tego faktu wskazują na brak gotowości praktykantów do podnoszenia swoich umiejętności. Z analizy ogłoszeń największych portali związanych z rynkiem pracą wynika, że warsztaty samochodowe szukają wykwalifikowanych mechaników lub osób do przyuczenia, co stwarza szanse dla osób młodych.

Na zachodniopomorskim rynku pracy utrzymuje się również wysokie zapotrzebowanie na **fryzjerów**. Kandydatów do pracy w tym zawodzie cechuje często brak oczekiwanej przez pracodawców praktyki zawodowej, a także wystarczających umiejętności, co wskazuje na szczególne znaczenie kształcenia zawodowego i uprawnień czeladniczych w otwieraniu drogi do zawodu.

Warto również zwrócić uwagę na **operatorów obrabiarek skrawających, operatorów obrabiarek sterowanych numerycznie oraz operatorów urządzeń przemysłu szklarskiego**. Chociaż obecnie jest umiarkowany popyt na tego typu umiejętności, to najzdolniejsze osoby posiadające chęci do podejmowania nauki w zawodzie oraz uczestniczenia w dodatkowych kursach, również mogą liczyć na zatrudnienie i atrakcyjne wynagrodzenie.

Jako jedną z głównych przyczyn występowania tak wielu wakatów pracodawcy we wszystkich badanych raportach wskazali brak kwalifikacji osób ubiegających się o pracę w zawodzie. **Pokazuje to jak przydatne okazuje się kształcenie zawodowe i uzyskanie odpowiedniego tytułu**. Osoby, które ukończyły szkołę zawodową, odbyły praktyki i uzyskały tytuł czeladnika (a tym bardziej mistrza) nie tylko stają się bardziej konkurencyjne na rynku pracy, lecz również mają większe szanse na uzyskanie wyższych wynagrodzeń. Tę ostatnią kwestię poruszono w kolejnej części niniejszej broszury.

CZĘŚĆ IV.ZAROBKI. CZY TO SIĘ OPLACA?

IV.1. Średnie miesięczne wynagrodzenie – czyli jak interpretować dane

Wysokość wynagrodzenia pracownika zależy od wielu czynników, wśród których na pierwsze miejsce wysuwają się staż pracy, wielkość przedsiębiorstwa oraz obszar jego funkcjonowania. Zazwyczaj wynagrodzenie początkującego pracownika jest dużo niższe, niż jego doświadczony kolegi. Z kolei małe rodzinne przedsiębiorstwo często nie może pozwolić sobie na zaoferowanie płac na poziomie dużej korporacji. Warto również przypomnieć, że w Polsce różne regiony cechuje różny poziom rozwoju gospodarczego, dlatego pracownicy o podobnym poziomie kompetencji i doświadczeniu najprawdopodobniej otrzymają inne wynagrodzenie za pracę w Warszawie i małej miejscowości.

Poniżej przedstawiono przedziały średnich miesięcznych wynagrodzeń w województwie Zachodniopomorskim w wybranych zawodach rzemieślniczych z branży elektrycznej, budowlanej, samochodowej, usługowej i wytwórczej, a także operatorów maszyn. Przedziały płacowe dla osób zatrudnionych na umowę o pracę w pełnym wymiarze godzin zostały podane w wartościach brutto, na które składała się płaca zasadnicza wraz z premią. Dane pochodzące z portalu Pracuj.pl (www.pracuj.pl) obrazują zarobki jakie osiąga blisko 50% badanych. To oznacza, że 25% pracowników otrzymuje niższe honorarium za pracę, niż zaprezentowany dolny pułap widełek płacowych, natomiast kolejne 25% respondentów pobiera świadczenie wyższe od górnej granicy przyjętego przedziału. Z kolei dane uzyskane z portalu OLX (www.olx.pl) stanowią odzwierciedlenie rzeczywistych ofert pracy zamieszczonych w badanym okresie. W tym przypadku przedziały płacowe zostały ustalone w oparciu o najniższą i najwyższą ofertę dla wybranego zawodu z województwa Zachodniopomorskiego. Warto wspomnieć, że wśród ogłoszeń pojawiały się oferty znacznie wyższym proponowanym wynagrodzeniem, niż zaprezentowane w opracowaniu. Dotyczyły one jednak pracy za granicą, dlatego też nie zostały uwzględnione w badaniu polskiego rynku pracy.

IV.2. Branża elektryczna

Elektryk zajmuje się projektowaniem instalacji i sieci elektrycznych, instalowaniem i uruchamianiem maszyn oraz urządzeń elektrycznych, wykonywaniem przeglądów technicznych, a także naprawą linii napowietrznych i kablowych. Z kolei **elektromonter** zajmuje się montażem instalacji elektrycznych oraz ich konserwacją, montowaniem punktów pomiarowych, a także dokonuje pomiarów diagnostycznych w instalacjach. **Elektromechanik** to z kolei elektryk zajmujący się pojazdami samochodowymi i chociaż końcówka – mechanik przydaje szerszego znaczenia, to utarło się nazywać tak elektryków zajmujących się pojazdami.

Tabela 4. Średnie miesięczne wynagrodzenie w wybranych zawodach z branży elektrycznej.

Wyszczególnienie Zawód	Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w złotych wg danych	
	Pracuj.pl	OLX
Elektryk	3200 - 4400	2900 - 4500
Elektromonter	3000 - 4100	3000 - 6000
Elektromechanik	3600 - 5300	2600 - 5600

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z portali pracuj.pl oraz olx.pl.

IV.3. Branża budowlana

Brukarz pracuje najczęściej w gałęzi drogownictwa. Do jego zadań należy głównie brukowanie, naprawa i rozbiórka nawierzchni ulic, dróg, chodników, skarp i przejazdów. **Zbrojarz** montuje ze stali zbrojeniowej szkielety konstrukcji żelbetowych oraz wykonuje prefabrykaty zbrojeń, które są później transportowane na plac budowy. **Dekarze i blacharze dachowi** to z kolei specjaliści trudniący się kryciem, konserwacją i naprawą dachów, a także montażem okien i urządzeń służących do odprowadzania wody z ich powierzchni. **Tynkarz** to rzemieślnik zajmujący się nakładaniem na ściany i stropy budowli warstw tynkarskich oraz płyt gipsowych. Z kolei do zadań **murarza** należy wznoszenie ścian z różnych materiałów budowlanych. Najczęściej są to cegły i specjalne elementy betonowe, gipsowe lub ceramiczne, ale zdarzają się także kamienie. Oprócz samego wznoszenia ścian może on układać na nich elewacje, czy też budować schody lub filary. **Stolarz** pracuje z drewnem. Montuje i naprawia elementy drewniane. Obowiązki i codzienna praca stolarza wiąże się z umiejętnościami rozpoznawania gatunków drewna i wiedzą o ich prawidłowym wykorzystaniu, a także odpowiednim doborze i wykorzystywaniu narzędzi. **Cieśla** zajmuje się obróbką drewna, przy dużych elementach konstrukcyjnych budynków. Pracuje przy więźbie dachowej, szalunkach, oraz konstrukcjach wieńcowych. **Spawacz**, jak wskazuje sama nazwa, zajmuje się spawaniem lub przecinaniem elementów konstrukcji stalowej, żeliwnej oraz metali nieżelaznych. Spawacz łączy i tnie różnymi metodami w zależności od materiału z jakim pracuje, a także swoich umiejętności i kwalifikacji.

Tabela 5. Średnie miesięczne wynagrodzenie w wybranych zawodach z branży budowlanej

Wyszczególnienie Zawód	Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w złotych wg danych	
	Pracuj.pl	OLX
Brukarz	3200 - 4100	3000 - 6000
Blacharz dachowy	3000 - 4100	3800 - 6500
Cieśla	3237 - 4095	4000 - 7700
Dekarz	3200 - 4100	3800 - 7000
Murarz	3237 - 4095	3500 - 7500
Spawacz	3237 - 4095	2600 - 7000
Stolarz	3237 - 4095	3000 - 7500
Tynkarz	3237 - 4095	3500 - 8500
Zbrojarz	3237 - 4095	3200 - 7000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z portali pracuj.pl oraz olx.pl.

IV.4. Branża motoryzacyjna

Mechanik samochodowy jest specjalistą naprawiającym samochody oraz inne pojazdy mechaniczne. W zakres kompetencji i umiejętności takiej osoby powinno wchodzić wykonywanie prac regulacyjnych i naprawczych oraz kontrola stanu technicznego pojazdów. Natomiast praca **lakiernika samochodowego** polega na remontowaniu i renowacji powierzchni nadwozia samochodowego. **Blacharz samochodowy** zajmuje się wytwarzaniem lub reperowaniem części wchodzących w skład nadwozia i podwozia samochodów, a także ich montowaniem w formie gotowych elementów. Na tym stanowisku kluczowa jest wiedza i orientacja w dokumentacji technicznej pojazdów. To właśnie na tej podstawie dokonywany jest wybór materiałów oraz naprawa.

Tabela 6. Średnie miesięczne wynagrodzenie w wybranych zawodach z branży motoryzacyjnej

Wyszczególnienie Zawód	Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w złotych wg danych	
	Pracuj.pl	OLX
Blacharz	3600 - 5300	3000 - 6000
Lakiernik	3600 - 5300	3000 - 6000
Mechanik	3600 - 5300	4000 - 8000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z portali pracuj.pl oraz olx.pl.

IV.5. Branża usługowa i wytwórcza

Piekarz zajmuje się wytwarzaniem różnych rodzajów pieczywa. Wymaga to od niego umiejętności używania odpowiednich maszyn, urządzeń i sprzętu, a także umiejętności rozliczania zużycia potrzebnych do produkcji surowców. **Kucharz** to osoba, która przygotowuje potrawy, przyrządza dania i przekąski słodkie lub słone. Oprócz wyżej wymienionych zadań kucharz dba o jakość potraw oraz odpowiednią organizację pracy zespołu. **Krawiec** natomiast jest rzemieślnikiem, którego głównym zajęciem jest szycie ubrań. Krawiectwo wymaga dużej precyzji i staranności, ponieważ oprócz szycia istotne może być projektowanie odzieży i precyzyjne wykrawanie tkanin. Zadaniem **fryzjera** jest odpowiednie strzyżenie i modelowanie włosów zgodnie z oczekiwaniami klienta. Do strzyżenia i układania włosów dochodzi ich koloryzacja, czyli między innymi farbowanie, rozjaśnianie, tworzenie pasemek i dekoloryzacja.

Tabela 7. Średnie miesięczne wynagrodzenie w wybranych zawodach z branży usługowej i wytwórczej

Wyszczególnienie Zawód	Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w złotych wg danych	
	Pracuj.pl	OLX
Fryzjer	2900 - 3800	2600 - 7000
Krawiec	3200 - 4400	3000 - 5000
Kucharz	2400 - 4400	3500 - 6500
Piekarz	2400 - 4100	3500 - 6500

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z portali pracuj.pl oraz olx.pl.

IV.6. Operatorzy maszyn

Operator maszyn CNC jest odpowiedzialny za obsługę specjalistycznych maszyn i urządzeń, służących do obrabiania tworzyw sztucznych i metali. Poza samą obsługą kluczowa jest umiejętność doboru odpowiednich tworzyw i materiałów, a także narzędzi do obróbki. Operator CNC powinien także monitorować poprawne funkcjonowanie urządzeń, zlecać, lub samemu przeprowadzać okresowe badania techniczne i prace serwisowe. Praca tego typu wymaga często dodatkowych kursów i kwalifikacji, ale wielu pracodawców na rynku szkoli zatrudnionych pracowników we własnym zakresie.

Tabela 8. Średnie miesięczne wynagrodzenie operatora maszyn CNC

Wyszczególnienie Zawód	Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w złotych wg danych	
	Pracuj.pl	OLX
Operator CNC	3000 - 3800	4000 - 6400

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z portali pracuj.pl oraz olx.pl.

CZĘŚĆ V. PRACA RZEMIEŚLNICZA W NIEMCZECH – ZAPOTRZEBOWANIE, WYMAGANIA I ZAROBKI

V.1. Zawody objęte obowiązkiem zatwierdzenia przez Organizację Rzemieślniczą (Handwerkskammer)

Niemieckie przedsiębiorstwa nieustannie poszukują dobrze wykształconych i wykwalifikowanych pracowników. Tylko w pierwszym półroczu 2019 roku na rynku pracy było 192 tys. wakatów na stanowiska rzemieślnicze. Zawody rzemieślnicze uważane są za zawody z perspektywami na przyszłość. W Niemczech młodzi ludzie mogą kształcić się w 130 zawodach rzemieślniczych, z czego, aż 43 jest objętych obowiązkiem zatwierdzenia przez odpowiednią Organizację Rzemieślniczą (Handwerkskammer), czyli odpowiednik polskiej izby rzemieślniczej – oznacza to, że bez zgody tej organizacji nie można wykonywać pracy w danym zawodzie. Te zawody to: akustyk aparatów słuchowych; betoniarz; blacharz; budowniczy aparatów szklanych; budowniczy dróg; budowniczy ogrzewania powietrznego; budowniczy urządzeń chłodniczych; cieśla; cukiernik; dekarz; elektrotechnik; fryzjer; hutnik szkła; hydraulik; instalator; izolator izolacji cieplnych, chłodniczych i dźwiękowych; kamieniarz; kominiarz; lakiernik; malarz; masarz; mechanik chirurgiczny; mechanik maszyn rolniczych; mechanik pojazdów jednośladowych; mechanik pojazdów samochodowych; mechanik precyzyjny; monter rusztowań; murarz; optyk okulistyczny; piekarz; powroziarz; rusznikarz; stolarz; szewc ortopedyczny; szklarz; szkutnik; sztukator; ślusarz – budowniczy konstrukcji stalowych; technik dentystyczny; technik informatyk; technik ortopedyczny; technik maszyn elektrycznych; studniarz; wulkanizator; zbrojarz; zdun.

V.2. Czym jest uznanie kwalifikacji zawodowych

Uznanie kwalifikacji zawodowych jest procedurą mającą na celu uzyskanie możliwości posługiwania się zdobytym dyplomem, tytułem i kwalifikacjami zawodowymi w kraju innym, niż ten, w którym zostały zdobyte. Można więc powiedzieć, że jest to ocena równowartości standardów wykształcenia obowiązujących w dwóch różnych państwach. Dzięki temu przedsiębiorca zyskuje informacje o tym, w jakim stopniu umiejętności posiadane przez kandydata odpowiadają wymogom przewidzianym dla danego stanowiska pracy. Przebieg procedury uznania kwalifikacji zawodowych jest prawnie regulowany, gdyż w uzasadnionych przypadkach uznanie kwalifikacji zawodowych stanowi warunek konieczny do wykonywania pracy w ramach wyuczonej profesji.

V.3. Zalety uznania kwalifikacji zawodowych

Pomyślny przebieg procedury uznania kwalifikacji zawodowych przynosi wiele korzyści, gdyż zainteresowany zyskuje możliwość podjęcia pracy w danym zawodzie oraz przedstawienia potencjalnemu pracodawcy swoich uprawnień i kwalifikacji w sposób czytelny i zgodny z obowiązującymi w danym kraju standardami. W efekcie przedsiębiorca może lepiej sklasyfikować przedłożone dokumenty podczas aplikacji o pracę, a tym samym szanse zainteresowanego na zatrudnienie rosną. To element niezbędny na drodze dalszego rozwoju kariery zawodowej, co z kolei pozytywnie wpływa na wyższą samoocenę i uznanie społeczne. Należy również dodać, że zrównanie posiadanych kwalifikacji z konkurentami funkcjonującym na docelowym rynku pracy zwiększa konkurencyjność kandydata i szansę na szybką adaptację w wybranym zawodzie.

V.4. Procedura uznania kwalifikacji zawodowych

Procedura ukierunkowana na uznanie posiadanych kwalifikacji zawodowych opiera się na szczegółowym badaniu dokumentacji złożonej przez zainteresowanego. Ze względu na konieczność posiadania specjalistycznej wiedzy, nie istnieje jedna instytucja zajmująca się tego typu sprawami. W zależności od profesji zainteresowanego może to być zarząd rejencji, izba przemysłowo-handlowa, organizacja rzemieślnicza, izba lekarska, ministerstwo, urząd czy też sąd rejonowy. Odpowiedni podmiot można wyszukać samodzielnie lub też skorzystać z **bezpłatnego** doradztwa świadczonego w ramach programu ProRecognition. Projekt ten jest realizowany z ramienia Polsko-Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej. W tym przypadku procedura uznania kwalifikacji przebiega w następujących krokach:

1. wstępna rozmowa z doradcą ProRecognition i uzyskanie porady;
2. osobiste złożenie wniosku (wraz z załącznikami) we wskazanej przez doradcę instytucji przeprowadzającej procedurę;
3. instytucja potwierdza wnioskodawcy otrzymanie dokumentów i informuje o ewentualnych dodatkowych dokumentach, które trzeba dostarczyć;
4. weryfikacja kwalifikacji zawodowych – od dostarczenia wszystkich wymaganych dokumentów instytucja weryfikacyjna ma ok. 3 miesiące czasu na wydanie decyzji;
5. wydanie decyzji i przesłanie jej pocztą na adres wskazany przez patentu.

V.5. Nauka zawodu rzemieślniczego i proces wejścia na rynek pracy

Niemiecki proces kształcenia rzemieślniczego przebiega w sposób podobny do polskiego systemu kształcenia zawodowego. W odpowiedniku polskiej szkoły branżowej (zawodowej) uczeń zdobywa wiedzę teoretyczną, natomiast w zakładzie pracy praktyczną. Pozytywny wynik egzaminu końcowego uprawnia ucznia do posługiwania się tytułem „Geselle” (czeladnik), czy też „Gesellin” (czeladniczka). Gdy młody adept sztuki rzemieślniczej zapragnie samodzielnie pokierować zakładem i przyuczać innych do wykonywania zawodu to musi zdać kolejny egzamin i uzyskać tytuł „Meister” (mistrz) lub „Meisterin” (mistrzyni). Co ciekawe, polskie określenie „majster” (osoba posiadająca tytuł mistrza w zawodach budowlanych) pochodzi właśnie od jego niemieckiego odpowiednika. Wykonywanie na niemieckim rynku pracy zawodów wymienionych w podrozdziale V.1 wiąże się z koniecznością posiadania odpowiedniej dokumentacji potwierdzającej posiadane kwalifikacje.

Ponadto aby w profesjach tych mógł pracować polski rzemieślnik, wymaga się od niego posiadania tytułu czeladnika lub mistrza oraz przejście procedury jego nostryfikacji. Procedura poświadczenia dokumentów składa się z trzech kroków. W pierwszej kolejności trzeba się udać do regionalnej (polskiej) Izby Rzemieślniczej, która wydała świadectwo czeladnicze lub mistrzowskie. Tam następuje uwiarygodnienie dokumentu i potwierdzenie jego wydania. Po uzyskaniu odpowiedniego suplementu, należy złożyć wniosek o uznanie kwalifikacji w odpowiedniej dla danego regionu Niemiec Organizacji Rzemieślniczej (Handwerkskammer). Może zdarzyć się, że sam suplement nie wystarczy i niemiecka izba poprosi o potwierdzenie go przez Związek Rzemiosła Polskiego. Procedura odbywa się telefonicznie więc nie trwa zbyt długo. Handwerkskammer sprawdza wówczas, czy istnieją zasadnicze różnice w treści i czasie trwania nauki zawodu między kwalifikacjami zawodowymi uzyskanymi w Polsce a niemieckimi. Następnie Handwerkskammer sprawdza, czy stwierdzone zasadnicze różnice między treściami

i czasem kształcenia zawodowego mogą zostać wyrównane przez inne zaświadczenia o dostępie do zawodu (np. kursy doksztalające, inne szkolenia) lub poprzez zdobyte doświadczenie zawodowe. W przypadku, gdy nie zostaną stwierdzone zasadnicze różnice kwalifikacji, poświadczą się całkowitą równoważność kwalifikacji. Posiadacze zaświadczenia o całkowitej równoważności kwalifikacji są traktowani równorzędnie z osobami posiadającymi adekwatne świadectwa uzyskania uprawnień zawodowych w Niemczech.

W przypadku stwierdzenia różnic urząd badający kwalifikacje zainteresowanego wydaje dokument z opisem zdobytych kwalifikacji oraz konkretnych różnic w porównaniu z niemieckim odpowiednikiem analizowanej profesji. Zainteresowany po uzupełnieniu brakującego doświadczenia może ponownie ubiegać się o uznanie posiadanych kwalifikacji.

V.6. Analiza niemieckiego rynku pracy

Niemieckie firmy ciągle poszukują dobrze wykształconych i wykwalifikowanych pracowników w obszarze rzemiosła i techniki. Tylko w pierwszym półroczu 2019 roku na rynku pracy było 192 tys. wakatów na stanowiska rzemieślnicze. Dominują zawody z branży budowlanej, mechanicznej, spożywczej oraz fryzjersko-kosmetycznej. Rynek ten stoi otworem dla rzemieślników posiadających kwalifikacje potwierdzone tytułem czeladnika lub mistrza przez polskie izby rzemieślnicze.

Zarobki w Niemczech są mocno zróżnicowane. Przede wszystkim zależą od posiadanego tytułu i doświadczenia. Na podstawie danych płynących z największego niemieckiego portalu z ogłoszeniami o pracę (gehalt.de) w tabeli 10 przedstawiono zarobki w wybranych zawodach.

Tabela 10. Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w wybranych zawodach

Wyszczególnienie	Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto				Różnica	
	Po ukończeniu nauki zawodu		Po otrzymaniu tytułu mistrzowskiego			
Zawód	EUR	PLN*	EUR	PLN*	EUR	PLN*
Elektronik	3003	13003	3733	16164	730	3161
Rzeźnik	2251	9747	2821	12215	570	2468
Złotnik	2236	9682	2804	12141	568	2459
Dekarz	2808	12159	3360	14549	552	2390
Cieśla	2797	12111	3341	14467	544	2356
Lakiernik	2514	10886	2972	12869	458	1983
Murarz	2903	12570	3354	14523	451	1953
Mechatronik samochodowy	2486	10764	2915	12622	429	1858
Piekarz	2052	8885	2410	10435	358	1550
Stolarz	2522	10920	2857	12371	335	1451
Kosmetyczka	1837	7954	2042	8842	205	888
Fryzjer	1817	7868	2016	8729	199	862

* Kwoty w złotych przeliczone po Kursie NBP z dnia 28/02/2020 wynoszącym 4,33 zł.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z serwisu gehalt.de.

Zapotrzebowanie na specjalistów w Niemczech widać nie tylko na ich rodzimym rynku. Również w Polsce można znaleźć wiele ogłoszeń niemieckich firm oferujących pracę w Niemczech i pomoc w załatwianiu formalności. Powyższa analiza ogłoszeń z portali Pracuj.pl i OLX, skupia się głównie na branży budowlanej. Specjaliści z zakresu elektryki, mechaniki, blacharki, ślusarstwa, stolarstwa, a także wielu innych, mogą liczyć na zarobki w przedziale 7-20 tysięcy złotych brutto miesięcznie, w zależności od doświadczenia, liczby godzin spędzonych w pracy oraz wydajności. Zarobki z górnej granicy podanego przedziału zawierały bowiem dodatkowe premie za wyrabianie norm lub pracę w godzinach nadliczbowych.

BIBLIOGRAFIA

Publikacje zwarte i artykuły

1. Mobilność edukacyjno-zawodowa uczniów szkół zawodowych, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2018.
2. Nauka zawodu w rzemiośle, Rynek Pracy 2006, nr 12, numer specjalny Edukacja dla potrzeb rynku pracy.
3. Poradnik dla mistrzów szkolących w rzemiośle, Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu, Poznań 2015.
4. Promocja kształcenia zawodowego przez pracodawców, Związek Rzemiosła Polskiego, Warszawa 2018.
5. Samorząd gospodarczy w prawie polskim. Studium prawne, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2014.

Podstawy prawne

1. Rozporządzenie MEN z dnia 31 lipca 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. z 2019, poz. 1539)
2. Rozporządzenie MEN z dnia 13 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz.U. z 2017 r., poz. 89).
3. Rozporządzenie MPiPS z dnia 11 kwietnia 2014 r. w sprawie przygotowania zawodowego dorosłych (Dz.U. 2014 poz. 497)
4. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.)
5. Ustawa o rzemiośle z dnia 22 marca 1989 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1267, 2245, z 2019 r. poz. 1495 z późn. zm)

Pozostałe źródła

1. Barometr Zawodów, www.barometrzwodow.pl
2. Cech Rzemiosł Różnych Małych i Średnich Przedsiębiorców w Lipnie, www.cech-lipno.pl
3. Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Tarnowie, www.izbarzemieslnicza.tarnow.pl
4. Mała Akademia Mistrzostwa Zawodowego, www.mamz.pl
5. Państwowa Inspekcja Pracy, www.pip.gov.pl
6. Serwis informacyjno-usługowy dla przedsiębiorcy, www.biznes.gov.pl
7. Serwis z danymi nt. wynagrodzenia, www.wynagrodzenia.pl
8. Serwis z ogłoszeniami na niemieckim rynku pracy, www.gehalt.de
9. Serwis z ogłoszeniami o pracę, www.pracuj.pl
10. Serwis z ogłoszeniami różnymi OLX, www.olx.pl
11. Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu, www.irpoznan.com.pl
12. Portal Publicznych Służb Zatrudnienia, www.psz.praca.gov.pl
13. Zachodniopomorska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Szczecinie, www.zirzip.szczecin.pl

Grantobiorca

Pomorska Akademia Kształcenia Zawodowego Sp. z o.o.
al. Wojska Polskiego 69, 70-478 Szczecin
tel. 91 433 80 21
sekretariat@pakz.szczecin.pl

Partner projektu

Zachodniopomorska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w
Szczecinie
ul. Królowej Korony Polskiej 25, 70-476 Szczecin
tel. 91 422 22 87
zirzipszczecin@onet.eu

PIB • PRIVAT-INSTITUT FÜR EUROPÄISCHE
BILDUNG UND CONSULTING UG

Partner projektu

Privat-Institut für Europäische Bildung und Consulting UG
(PIB)(haftungsbeschränkt)
Am Schipperberg 14, 21279 Wenzendorf
tel. 49 4165 80370
info@pib-privat-institut.de